

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2022-06-30, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, Sammanträdesrum Gräsö (SR1), Östhammar
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Josefine Nilsson (C)

Ärendelista

1. Val av justerare	2	
2. Fastställande av föredragningslista	2	
3. Informationsärende - Råd för Social hållbarhet <i>Föredragande: Caroline Henning</i>	3	
4. Genomlysning av barn- och ungas hälsa <i>Föredragande: Caroline Henning</i>	5	
5. Information om inbrottslarm på förskolor och skolor <i>Föredragande: Fredrik Nyman</i>	6	
6. Redovisning av skolfrånvaro <i>Föredragande: Caroline Schnell</i>	7	
7. Ny förskola i Alunda <i>Föredragande: Kaj Rahimi</i>	8	
8. Redovisning av Hälsoäventyrets verksamhet 2021	9	
9. Enskild pedagogisk omsorg: Ansökan om godkännande	10	
10. Utemiljöer vid skolor och förskolor <i>Föredragande: Henrik Sundin, Marie Berggren, Thomas Tidstrand</i>	11	
11. Nytt dataskyddsbud för Östhammars kommun, barn- och utbildningsnämnden		12
12. Arbetsmiljöredovisning 2022	13	
13. Information från förvaltningen	14	
14. Rapporter från skoloråd m.m.	15	
15. Redovisning av delegationsbeslut	16	
16. Information	17	
17. Kurs- och konferensinbjudningar	18	

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Kl. 08.35

3. Informationsärende - Råd för Social hållbarhet

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Råd för Social hållbarhet är ett länsövergripande råd på tjänstemannanivå. Rådets arbete utgår från en *Överenskommelse om regional samverkan* (bilaga 1). Överenskommelsen ses nu över och rådsmedlemmarna önskar se en breddad förankring av såväl rådet som överenskommelsen.

Länsstyrelsen är sammankallande för rådet och deltar gör; samtliga kommuner i Uppsala län, Länsstyrelsen, Region Uppsala, Migrationsverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Polisen, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Nationellt centrum för kvinnofrid samt Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Från Östhammars Kommun deltar kommundirektör och tjänsteperson från sektor samhälle, som rådsmedlem respektive representant i samordningsgruppen.

Syftet med rådet är att skapa struktur och systematik i länets arbete för social hållbarhet. Fokus är gemensamma insatser som skapar ett mervärde för hela Uppsala län. Arbetet ska anpassas utifrån både lokala och regionala behov och prioriteringar och ska koordineras inom ramen för befintliga politiska uppdrag.

Arbetet som sker inom ramen för rådet är även ett sätt att förverkliga den *Regionala utvecklingsstrategin*, särskilt målområde *en region för alla*. Och att genomföra *Agenda 2030, de globala målen*, inom Uppsala län. Målet för samverkan är *att öka möjligheten till ett gott liv på lika villkor för hela länets befolkning*.

Överenskommelsen kompletteras med *Plan för regional samverkan inom prioriterade områden* (bilaga 2) samt av *Gemensamma pågående aktiviteter* (bilaga 3), som tillsammans konkretiserar de prioriteringar som rådet beslutat samverka om.

De prioriterade områdena för samverkan är;

- *Att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.*
- *Att motverka mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution samt människohandel med särskilt fokus på sexuella ändamål.*

Exempel på insatser som kan komma att genomföras är; forum för lärande, gemensamma utbildningar, samverkan kring metoder för delaktighet och inflytande eller att genomföra gemensamma kommunikationsinsatser.

Barn- och utbildningsnämnden

Beslutsunderlag

- Bilaga 1 Överenskommelse om regional samverkan
- Bilaga 2 Plan för regional samverkan inom prioriterade områden
- Bilaga 3 Gemensamma pågående aktiviteter

Beslutet skickas till

Kommundirektör, Peter Nyberg

Hälsoutvecklare, Caroline Henning

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-052

4. Genomlysning av barn- och ungas hälsa

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att göra en genomlysning av barn och ungas (<20år) hälsa, levnadsvanor och livsvillkor i Östhammars Kommun. Uppdraget ska delredovisas inom året, 2022.

Ärendebeskrivning

Folkhälsans utveckling i Sverige är god men det finns skillnader i hälsa mellan olika grupper. Sveriges Kommuner och Regioner ser att ett sätt att minska ojämlikhet i hälsa är att stärka det hälsofrämjande och förebyggande arbetet inom kommunernas välfärdstjänster inom exempelvis utbildning, fritid och socialtjänst. Barn- och utbildningsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden och Socialnämnden inom Östhammars Kommun ser vinster av att samverka i tidigt skede för barn och ungas hälsa och välbefinnande. Och önskar därför undersöka om och på vilket sätt arbetet med goda och jämlika uppväxtvillkor kan stärkas upp inom kommunen.

Genom en genomlysning av barn och ungas hälsa, levnadsvanor och livsvillkor är syftet att få en nulägesbild av barn och ungas hälsa och dess bestämningsfaktorer, men också att upptäcka ”luckor” och gemensamma beröringspunkter där nämnderna tillsammans kan förstärka arbetet.

Beslutet skickas till

Sektorchef Bildning, Lisbeth Bodén
Sektorchef Samhälle, Ulf Andersson
Sektorchef Omsorg, Lina Edlund
Verksamhetschef Samhälle, Elin Dahm
Hälsoutvecklare Samhälle, Caroline Henning.
Kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp för kännedom.

Barn- och utbildningsnämnden

Kl. 10.00

5. Information om inbrottslarm på förskolor och skolor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen

Ärendebeskrivning

Information om inbrottslarm på Östhammars kommuns förskolor och skolor.

Beslutsunderlag

Muntlig information.

Barn- och utbildningsnämnden

Kl. 10.15

Dnr BUN-2022-015

6. Redovisning av skolfrånvaro

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av skolfrånvaron i Östhammars kommun.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Kl. 11.00

Dnr BUN-2020-074

7. Ny förskola i Alunda

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Antalet barn i förskolorna har ökat kraftigt och de lokaler som idag finns kommer inte att räckas till. Det finns därför behov av en ny förskola i Alunda. Beslut ska tas avseende vilken typ av förskola som ska upphandlas.

Arbetsutskottet beslutade 2022-04-19 att en återrapport av ärendet ska göras på arbetsutskottets sammanträde 2022-06-16.

Beslutsunderlag

- Underlag delas ut på sammanträdet.

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2020-11-05, 2020-12-03, 2021-02-18, 2021-03-11,
2021-04-29, 2021-12-09.

Arbetsutskottet 2022-04-19.

Beslutet skickas till

Chef sektor Bildning, Lisbeth Bodén
Verksamhetschef för fastighetsdrift, Lasse Karlsson
Verksamhetschef förskolan, Anne Lee Larsson

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-051

8. Redovisning av Hälsoäventyrets verksamhet 2021

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av Hälsoäventyrets verksamhet 2021.

Beslutsunderlag

- Hälsoäventyrets årsredovisning 2021.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-047

9. Enskild pedagogisk omsorg: Ansökan om godkännande

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner att familjedaghemmet Myrasgård från och med 2022-08-31 får driva pedagogisk omsorg i form av familjedaghemsverksamhet vid 1 avdelning för 6 barn i Snesslinge. De krav på barngruppens sammansättning och storlek, lokalernas ändamålsenlighet och personalens utbildning som ställs i skollag och i kommunens riktlinjer för enskild barnomsorg ska dock tillgodoses i varje enskilt familjedaghem.

Beslutet gäller under förutsättning att verksamheten kommer igång senast 2022-12-31 samt att familjedaghemmet blir godkänt i övrigt.

Ärendebeskrivning

Det har inkommit en ansökan om godkännande att bedriva enskild verksamhet i form av pedagogisk omsorg, familjedaghemmet Myrasgård. Ansökan avser 1 avdelning och 6 platser och ska starta 2022-08-31.

Familjedaghemmet Myrasgård är en pedagogisk omsorg med inriktning ur och skur. Här erbjuds barnomsorg i en trygg, glad och lärorik miljö vilket omfattar djur och natur.

Några negativa konsekvenser för kommunens barnomsorg kommer det inte att bli då det inte finns någon form av barnomsorg i Snesslinge. Sektor Bildning anser att familjedaghemmet i Snesslinge uppfyller kravet för att få godkännande att driva pedagogisk omsorg med reservation tills intyg på godkända lokaler/hem kompletteras då tillsyn sker.

Enligt Barn- och utbildningsnämndens riktlinjer för pedagogisk omsorg, *ska barngruppen ha en lämplig sammansättning och storlek så att barnens behov av tillsyn och säkerhet kan garanteras.*

Beslutsunderlag

Ansökningshandlingar finns i arbetsrummet.

Ärendets behandling

Nytt ärende.

Beslutet skickas till

Chef sektor Bildning, Lisbeth Bodén
Verksamhetschef förskolan, Anne Lee Larsson
Barnomsorgshandläggare, Eva Andersson
Den som ansökt

Barn- och utbildningsnämnden

Kl. 13.00

Dnr BUN-2021-034

10. Utemiljöer vid skolor och förskolor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Genomgång gällande den inventering som gjorts av utemiljöerna på förskolor och skolor samt de åtgärder som gjorts utifrån de brister som upptäckts på enheternas förskole- och skolgårdar.

Beslutsunderlag

- Muntlig information.

Ärendets behandling

Barn- och utbildningsnämnden 2021-06-03, 2022-03-17.

Arbetsutskottet 2021-06-17, 2021-09-23, 2022-03-03.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-054

11. Nytt dataskyddsbud för Östhammars kommun, barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden utser JP Infonet som nämndens dataskyddsbud. Nuvarande dataskyddsbudet Qnister AB entledigas från uppdraget.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har genomfört en upphandling av dataskyddsbud, för att möjliggöra en omfördelning av resurser (dnr KS-2022-304). Som nytt dataskyddsbud för Östhammars kommun föreslås JP Infonet. Företaget tillhandahåller produkter och tjänster kopplade till dataskyddsförordningen och vann upphandlingen.

Dataskyddsförordningen (GDPR) började gälla den 25 maj 2018. Enligt förordningen ska det finnas ett dataskyddsbud i en organisation av Östhammars kommuns storlek. Alla nämnder under kommunfullmäktige ska utse ett dataskyddsbud. Det är möjligt att utse ett gemensamt dataskyddsbud för samtliga nämnder. Dataskyddsbudet ska övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen, bland annat genom att samla in information om hur organisationen behandlar personuppgifter, kontrollera att bestämmelser och interna styrdokument följs samt informera och ge råd inom organisationen. Dataskyddsbudet är inte ansvarigt för att dataskyddsförordningen följs. Det åligger de personuppgiftsansvariga, det vill säga de olika nämnderna.

Avsnitt 4, artikel 37-39, i dataskyddsförordningen beskriver vilka som ska utnämna ett dataskyddsbud samt vilken ställning och vilka uppgifter ombudet ska ha.

Kommunfullmäktige har delegerat till kommunstyrelsen att utse dataskyddsbud för Östhammars kommun. Kommunstyrelsen och samtliga nämnder ska ha samma dataskyddsbud. Dataskyddsbudet ska anmälas till tillsynsmyndigheten Integritetsskyddsmyndigheten. Varje nämnd gör en egen anmälan på Integritetsskyddsmyndigheten hemsida.

Qnister AB har tidigare varit dataskyddsbud i Östhammars kommun. I och med att barn- och utbildningsnämnden utser ett nytt dataskyddsbud entledigas Qnister AB från uppdraget som dataskyddsbud.

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp för kännedom.

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) via blankett: <https://www.imy.se/verksamhet/utfora-arenden/anmal-dataskyddsbud/>

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2022-005

12. Arbetsmiljöredovisning 2022

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Information om det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Beslutsunderlag

- Muntlig redovisning.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

13. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

14. Rapporter från skoloråd m.m.

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av rapporterna.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar från möten på skoloråd m.m.

Barn- och utbildningsnämnden

15. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2022-06-02	Chef sektor Bildning Lisbeth Bodèn (Ansökan av statsbidrag)
2022-06-02	Chef sektor Bildning Lisbeth Bodèn (Ansökan av statsbidrag)
2022-06-21	Ansvarig för skolskjutsfrågor Elisabeth Lindkvist (Beslut om skolskjuts)
2022-06-21	Rektor Johan Köhler (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-06-21	Rektor Niina Johansson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-06-21	Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-06-21	Rektor Malin Andersson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2022-06-21	Rektor Helena Åsberg (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

16. Information

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr BMN-2021-3702
Utdrag ur protokoll fört vid Bygg- och miljönämndens sammanträde 2022-05-16 avseende föreläggande om försiktighetsmått avseende anmälan av nytt klassrum för verksamheten Österbyskolan.
- 2) Dnr BMN-2022-922
Utdrag ur protokoll fört vid Bygg- och miljönämndens sammanträde 2022-05-16 avseende föreläggande om försiktighetsmått för paviljong intill Vretaskolan.
- 3) Dnr KS-2021-658
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens sammanträde 2022-05-31 avseende tidsplan för översiktsplan 2022.

Barn- och utbildningsnämnden

17. Kurs- och konferensinbjudningar

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av aktuella kurs- och konferensinbjudningar.

Råd för social hållbarhet i Uppsala län

Överenskommelse om regional samverkan

Behov av struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet

Råd för social hållbarhet samlar offentliga aktörer i Uppsala län i syfte att skapa struktur och systematik i länets arbete för social hållbarhet. Genom arbetet i rådet får aktörerna en helhetssyn och en delad lägesbild inom området. Detta ger förutsättningar för att kunna fatta beslut om gemensamma ställningstaganden, gemensam inriktning och gemensam styrning för att koordinera länets verksamhet inom social hållbarhet.

Råd för social hållbarhet breddar och kompletterar den samverkan som bland annat bedrivs genom länets samverkansstruktur kopplat till Regionalt forum och Regionala ledningsgruppen. Styrkan med rådet är flernivåsamverkan (stat, region, kommun) där flera statliga aktörer ingår.

Syftet med överenskommelsen är samverkan som skapar synergier. Målet för samverkan är att öka möjligheten till ett gott liv på lika villkor för hela länets befolkning. Fokus är gemensamma målsättningar och insatser som skapar ett mervärde för hela Uppsala län. Arbetet ska anpassas utifrån både lokala och regionala behov och prioriteringar.

Avsikten är att få särskilt genomslag inom vissa prioriterade områden som rådet beslutar om. Arbetet sker på förvaltningsnivå och ska koordineras inom ramen för befintliga politiska uppdrag.

Rådets prioriteringar är centrala i den gemensamma samverkan i länet. I tillägg till detta bedrivs emellertid ytterligare omfattande arbete för social hållbarhet av de offentliga aktörerna, vilket bör ses som en viktig del av genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen. Rådets arbete bygger i grunden på samverkan inom sju specifika sakområden:

- integration
- jämställdhet inklusive mäns våld mot kvinnor
- ANDT-LS
- brottsförebyggande frågor
- mänskliga rättigheter
- inkluderande arbetsmarknad
- god och jämlik hälsa

Aktörerna i rådet har kommit överens om att minimera antalet regionala styrdokument. Detta i syfte att förenkla och skapa tydlighet samt att frigöra resurser till operativt arbete och stöd till länets kommuner, till exempel i framtagande av lokala strategier och handlingsplaner vid behov. Regionala styrdokument bör tas fram endast i undantagsfall och efter noggrant övervägande. Undantag från detta kan till exempel utgöras av explicita regeringsuppdrag om att ta fram regionala strategier inom ett specifikt område.

Denna överenskommelse kompletteras med *Plan för regional samverkan inom prioriterade områden* som närmare beskriver parternas samverkan inom identifierade prioriteringar och insatsområden.

Modell för samverkan (beslut, genomförande, uppföljning)

Råd för social hållbarhet är det organ som formellt beslutar om denna överenskommelse och som även fungerar som beställare för samverkansplanens genomförande och uppföljning. Rådet leds av landshövdingen i Uppsala län. Det är länets högsta strategiska forum inom social hållbarhet och består av alla kommunchefer i länet, samt chefer på regional nivå från Länsstyrelsen, Region Uppsala, Migrationsverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Polisen, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Nationellt centrum för kvinnofrid samt Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

Kansliggruppen ansvarar för planering av dagordning till rådets möten, beredning av frågor till och från rådet samt strategisk planering av samordningsgruppens arbete.

Samordningsgruppen ansvarar för koordinering av genomförande och uppföljning av överenskommelsen, samverkansplanen och gemensamma aktiviteter. Rapportering sker årligen till rådet.

Regionala arbetsgrupper eller nätverk ansvarar på uppdrag av samordningsgruppen för det operativa genomförandet av samverkansplanen. Det sker i första hand genom att förstärka redan pågående arbete i riktning mot målen i samverkansplanen. Grupperna redovisar sitt arbete till Samordningsgruppen.

Insatser för samverkan

Grundläggande för en framgångsrik samverkan är kännedom om varandras uppdrag och pågående arbete. Gemensamma lägesbilder, behovs- och orsaksanalyser ger förutsättningar för att hitta områden där vi kan få ut större effekter i samhället om vi jobbar tillsammans eller understödjer varandras arbete. Insatserna för samverkan är mer eller mindre universella men måste anpassas till varje insatsområde.

Exempel på hur aktörerna kan samverka:

- Sprida kunskap om och implementera nationella och regionala styrdokument
- Lyfta in våra insatsområden i befintliga samverkansfora och nätverk för att identifiera samverkanspotential samt klargöra ansvar och roller
- Ta fram gemensamma lägesbilder och målgruppsanalyser
- Kartlägga och analysera behov samt pågående aktiviteter
- Kartlägga behov av länsövergripande/huvudmanövergripande samverkansaktiviteter
- Skapa forum för lärande
- Stärka vår samverkanskompetens
- Inventera och aktivt involvera nya samverkansparter såsom näringsliv och civilsamhälle
- Samverka kring metoder för inflytande och delaktighet
- Genomföra gemensamma kommunikationsinsatser

Åtagande

Parterna åtar sig att tillsammans identifiera aktiviteter som genomförs i samverkan. Det är upp till varje aktör att avgöra vad de kan bidra med för att skapa mervärde. Identifierade gemensamma aktiviteter hanteras i respektive parts verksamhetsplanering.

Resultatet av det gemensamma arbetet sammanställs och presenteras för Råd för social hållbarhet årligen.

Råd för social hållbarhet i Uppsala län

Plan för regional samverkan inom prioriterade områden

Innehåll

Inledning	3
Behov av struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet.....	3
Planens funktion och syfte.....	4
Planens utgångspunkt.....	5
Hälsans bestämningsfaktorer	5
Brottsförebyggande arbete	6
Nationell och regional strategi för jämställdhet.....	7
Främjande och förebyggande arbete	8
Prioritering – Hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.....	8
Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål.....	9
Prioritering – Mäns våld mot kvinnor	10
Viktiga perspektiv i arbetet mot mäns våld mot kvinnor	11
Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål.....	11
Genomförande och uppföljning.....	12

Inledning

Behov av struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet

Råd för social hållbarhet samlar offentliga aktörer i Uppsala län i syfte att skapa struktur och systematik i länets arbete för social hållbarhet. Rådets två främsta prioriteringar är

- att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper
- att motverka mäns våld mot kvinnor.

Denna samverkansplan är framtagen för att skapa en struktur och systematik i arbetet för social hållbarhet. Målet för samverkan inom Råd för social hållbarhet är att öka möjligheten till ett gott liv på lika villkor för hela länets befolkning.

En god hälsa är grundläggande för livskvalitet och delaktighet i samhället, vilket i sin tur gynnar länets regionala utveckling och tillväxt. Uppsala län har generellt en frisk och välmående befolkning men hälsan är ojämnt fördelad både inom och mellan länets kommuner. Vår hälsa påverkas, utöver egna val och levnadssätt, också av de olika arenor i samhället där vi lever våra liv. Grund för en god hälsa skapas i barndomen, där uppväxtvillkor såsom boendemiljö och utbildningsmöjligheter utgör viktiga förutsättningar. Arbete, arbetsmiljö och försörjningsmöjligheter är ytterligare förutsättningar i livet som bidrar till att uppnå en god hälsa. Dessa olika förutsättningar skiljer sig systematiskt åt mellan olika sociala grupper, trots att rätten till bästa uppnåeliga hälsa gäller samtliga länets invånare. Ojämligheten i länet ökar dessutom mellan både individer, bostadsområden och grupper. Denna plan tar avstamp i mänskliga rättigheter och i en rättighetsbaserad metod som förtydligar offentliga aktörers ansvar och individens roll som rättighetsbärare.

Skillnader i livsvillkor grundas tidigt i livet. Processer som genererar ojämlikhet är självförstärkande, vilket innebär att de som har lite mer kommer att ha större möjlighet att få ytterligare lite mer och tvärtom. Samverkan är en av flera viktiga komponenter i arbetet med att säkerställa ett jämställt och jämlikt Uppsala län. Länets offentliga aktörer har en viktig roll i att säkra ett strukturerat och kunskapsbaserat preventivt arbete, som utgår ifrån delade lägesbilder och som skapar mervärden i samhället. Potentialen i samverkan med civilsamhället och näringslivet behöver också tas tillvara och främjas.

Även utsattheten för brott och den upplevda tryggheten är ojämnt fördelad i samhället. Kvinnors otrygghet är större än mäns. Brottsligheten har också blivit alltmer komplex, varierad och gränsöverskridande. Både människor och varor korsar gränser och rör sig inom landet på ett annat sätt än tidigare, vilket bland annat har underlättat för människohandel samt införseln av vapen och narkotika. Den organiserade brottsligheten har blivit mer omfattande och förändrats till sin karaktär. Brottslighet som riktar sig mot olika delar av välfärden är också ett stort problem. Den digitala utvecklingen, internet och sociala medier har många positiva följder, men kan också påverka brottsutvecklingen och utsattheten i negativ riktning. I och med att fler har möjlighet att uttrycka och sprida åsikter, idéer och information har det blivit lättare att skada andras integritet genom hot, hat och kränkningar.

Här krävs läns gemensamma insatser för att utveckla det systematiska och kunskapsbaserade arbetet med att förebygga brott och skapa trygghet. Till detta hör även arbetet kring stärkt samhällsklimat och inkludering för att skapa tillit och för att motverka misstro och polarisering. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter och har rätt att leva ett liv fritt från våld. Principen icke-diskriminering är en central del av det internationella människorättsskyddet. Av såväl regeringsformen som den svenska diskrimineringslagen framgår det att ingen får diskrimineras på grund etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet eller könsuttryck¹, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder. Den allmänna förklaringen har en bredare ansats som även inkluderar exempelvis socialt ursprung.

FN:s konvention om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor, CEDAW, beskriver diskriminering och våld mot flickor och kvinnor som brott mot de mänskliga rättigheterna. I FN:s Agenda 2030 med globala mål för hållbar utveckling anges i delmål 5.2 att alla former av våld mot flickor och kvinnor, både i det privata och offentliga rummet, ska avskaffas. Här inkluderas även människohandel, sexuellt utnyttjande och andra typer av exploatering. FN:s definition av våld mot kvinnor avser ”Varje könsrelaterad våldshandling som resulterar i, eller troligen kommer att leda till, fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, samt hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, vare sig det sker i det offentliga eller privata livet”. Våld i nära relationer är ett stort folkhälsoproblem och en kränkning av mänskliga rättigheter som kan få allvarliga konsekvenser för den som drabbas. Ett bra stöd från samhällets olika aktörer kan i vissa fall innebära skillnaden mellan liv och död.

Planens funktion och syfte

Planen konkretiserar rådets prioriteringar i olika insatsområden och mål samt beskriver hur genomförande och uppföljning av arbetet ska ske.

Råd för social hållbarhet har beslutat om två prioriteringar för det fortsatta arbetet:

- Att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.
- Att motverka mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution samt människohandel med särskilt fokus på sexuella ändamål.

De två prioriteringarna har en nära koppling mellan varandra då rätten till ett liv utan våld är en viktig förutsättning för hälsa, trygghet och goda livsvillkor. Flera samhällsutmaningar, som kopplar an till de båda prioriteringarna, såsom våld, brott, missbruk, ohälsa och utanförskap, har till stor del samma bakomliggande orsaker. Genom ett fokus på att allmänt

¹ I diskrimineringslagen används begreppet ”könsöverskridande identitet eller uttryck”, men Diskrimineringsombudsmannen förordar begreppet ”könsidentitet eller könsuttryck”. Det beror på att DO anser att lagens begrepp (”könsöverskridande”) riskerar att befästa en bild av att personer som omfattas av skyddet mot diskriminering är avvikare i ett samhälle där det finns starka normer och föreställningar om kön.

främja en god hälsoutveckling i kombination med att tidigt identifiera och stärka personer med flera riskfaktorer bidrar samhället till färre normbrytande problem och en ökad jämlikhet i hälsa.

Planens utgångspunkt

Utgångspunkt för planen är den fördjupade nuläges- och omvärldsanalys samt de åtaganden och prioriterade mål för programperioden som vuxit fram och beslutas i den regionala utvecklingsstrategin utifrån Agenda 2030. Agenda 2030 och de globala målen fungerar som ram och anger riktningen för arbetet.

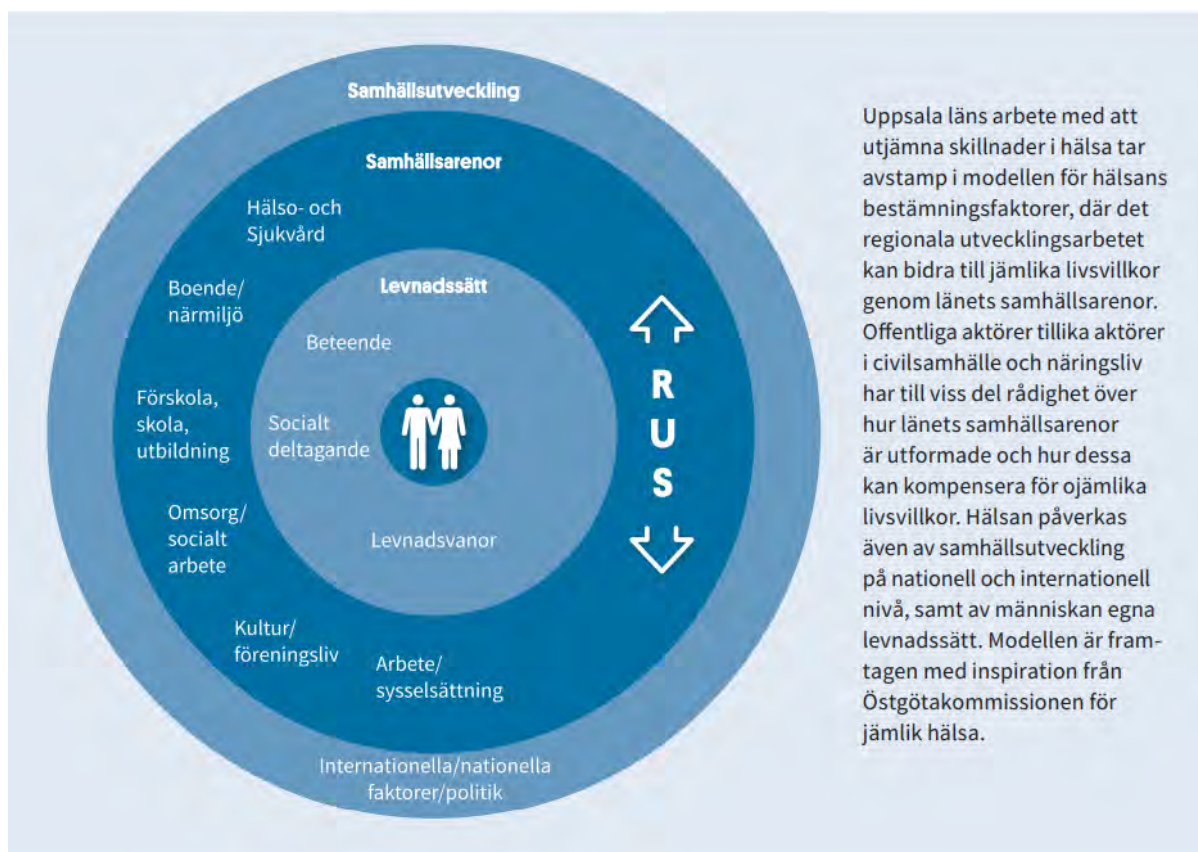
Det strategiska utvecklingsområdet *En region för alla* i den regionala utvecklingsstrategin lyfter fram länets invånare och det goda livet. Denna samverkansplan syftar till att skapa en positiv utveckling inom detta strategiska område.

Arbetet med de två prioriteringar som beskrivs och konkretiseras i denna plan tar stöd i modellen för hälsans bestämningsfaktorer, folkhälsopolitikens åtta målområden och rättighetsbaserat arbetssätt samt är formulerat utifrån ett brottsförebyggande samt främjande arbete för ökad hälsa.

Hälsans bestämningsfaktorer

Hälsan är beroende av olika faktorer och förutsättningar, som brukar kallas hälsans bestämningsfaktorer. Det är flera faktorer som samverkar på olika nivåer i samhället, exempelvis var och hur vi bor, vilken miljö vi lever i, barndomen och uppväxttiden, vår utbildning och vårt arbete samt samhällsekonomin i stort.

En del av bestämningsfaktorerna kan påverkas genom individens egna ställningstaganden medan andra kräver politiska beslut och gemensamma åtgärder från samhället för att påverkas. För att åstadkomma positiva förändringar i befolkningens hälsoutveckling och säkerställa rätten till bästa uppnåeliga hälsa krävs därför åtgärder på alla nivåer och i alla samhällssektorer och miljöer.

Det nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Folkhälsopolitiken består av åtta målområden, som alla återspeglar hälsans bestämningfaktorer. Målområdena är

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Brottsförebyggande arbete

Långsiktigt brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat och strukturerat och handlar om att arbeta med tre typer av prevention², se nedan. En ytterligare nyckel till framgång i det brottsförebyggande arbetet är att arbeta i samverkan över hela samhället.

² Effektiv samordning av brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i socialt utsatta områden - en processutvärdering av Brottsförebyggande rådets utvecklingsprojekt, *Per-Olof Hallin* Urbana studier Malmö universitet.

Utöver samverkan mellan kommun och polis är det viktigt att även myndigheter, civilsamhälle och näringsliv inkluderas.

Strukturell prevention handlar om att förändra människors grundläggande livsvillkor genom att tillgodose grundläggande mänskliga rättigheter såsom rätten till bostad, utbildning och arbete. Genom att förbättra barns, ungdomars och vuxnas levnadsförhållanden ökar också möjligheterna för dem att utveckla och leva ett fullgott liv.

Social prevention handlar om att påverka och motverka de sociala processer som kan leda till att individer och grupper utvecklar negativt normbrytande beteenden eller återfall i brott.

Situationell prevention handlar om att på platser och i situationer skapa förutsättningar för att brott eller annat negativt normbrytande beteende inte inträffar, och om de inträffar begränsa dess konsekvenser.

Nationell och regional strategi för jämställdhet

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. För att stärka genomförandet av det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra har regeringen tagit fram en långsiktig strategi och ett åtgärdsprogram på området. I delmålet ingår även att män och kvinnor, flickor och pojkar ska ha samma rätt till och möjlighet till kroppslig integritet.

Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är framtagen av regeringen och består av fyra prioriterade delmål som är vägledande i arbetet på nationell, regional och lokal nivå:

- **Utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.** När fler går samman kan vi förhindra att våld uppstår och minska återfall i brott.
- **Förbättrad upptäckt av våld samt starkare skydd och stöd.** En effektiv vårdkedja leder till att fler kan skyddas och erbjudas rätt stöd.
- **Effektivare brottsbekämpning.** Vid en fungerande rättsprocess kommer fler att medverka i brottsutredningen och fler brott klaras upp.
- **Förbättrad kunskap och metodutveckling.** Genom utbildning, systematisk uppföljning och utvärdering ökar kunskapen och vi får fler verksamma metoder och arbetssätt.

Länsstyrelsen Uppsala län har tillsammans med länets kommuner, myndigheter och idéburen sektor tagit fram en regional strategi som kan bidra till att påskynda arbetet för jämställdhet och samtidigt ta hänsyn till regionala förutsättningar och behov. Regional strategi för jämställdhet 2018–2022 fokuserar på fyra prioriterade områden:

- Mäns våld mot kvinnor
- Jämställd arbetsmarknadsetablering med fokus på utlandsfödda kvinnor
- Jämställd hälsa
- Jämställd resursfördelning

Främjande och förebyggande arbete

Såväl nationella strategier som statliga mål och regeringsuppdrag pekar på behovet av att prioritera mer främjande och förebyggande arbetssätt och att arbetet behöver samordnas över flera sakområden. Forskning visar att många samhällsutmaningar såsom våld, brott, missbruk, ohälsa och utanförskap, till stor del har samma bakomliggande orsaker.

Folkhälsomyndigheten lyfter fram vikten av att skapa strukturer som motverkar samlade riskfaktorer hos sårbara grupper och samtidigt stärka främjande strukturer som exempelvis en god skolgång med godkänd gymnasiebehörighet, god anknytning mellan förälder och barn samt en meningsfull fritid. Genom ett fokus på att allmänt främja en god hälsoutveckling i kombination med att tidigt identifiera och stärka personer med flera riskfaktorer bidrar samhället till färre normbrytande problem och en ökad jämlikhet i hälsa.

Främjande och förebyggande arbetssätt behövs för att få ett socialt hållbart arbete med en samordning och samverkan över flera sakområdesgränser, så som brottsförebyggande, våldsförebyggande/mäns våld mot kvinnor, föräldraskapsstöd, ANDT-förebyggande samt tvärperspektiv så som jämställdhet, jämlikhet, barnrätt och mänskliga rättigheter.

Ett tidigt fokus på främjande och förebyggande arbete är ett sätt att konkretisera arbetet för att nå målen i Agenda 2030, framför allt gällande de sociala aspekterna.

En rättighetsbaserad metod

Att alla barn och unga ska ha goda livsvillkor innebär att samhället ska skapa goda livsvillkor för individen med utgångspunkt i rätten att komma i åtnjutande av de mänskliga rättigheterna såsom de uttrycks i grundlagarna och de för Sverige rättsligt bindande FN-konventionerna. Individen ska ha tillgång till utbildning, arbete, bostad, hälsa, trygghet, kultur och fritid, sitt språk, möjlighet till delaktighet och inflytande samt ett liv fritt från diskriminering. Delaktighet och inflytande är en mänsklig rättighet som finns inskriven i en rad konventioner, däribland konventionen om barnets rättigheter.

En rättighetsbaserad metod utgår ifrån individen som rättighetsinnehavare och det offentliga som ansvarsbärare. Den rättighetsbaserade metoden förtydligar det offentliga åtgärdsansvar och utgår ifrån principer om icke-diskriminering och jämlikhet, transparens och insyn samt delaktighet och inflytande. Metoden kan användas systematiskt från verksamhetsplanering och budgetering till genomförande och utvärdering av insatser (Se t.ex. SKL, Mänskliga rättigheter i ledning och styrning, 2017).

Prioritering – Hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper

Goda livsvillkor bidrar till hälsa och trygghet. Förutsättningarna för hälsa, trygghet och goda livsvillkor är ojämnt fördelade i samhället, och därför behöver ett särskilt fokus läggas på att kompensera för ojämlikheter mellan människor. Många utsatta grupper bor i områden som även geografiskt är socioekonomiskt utsatta. Rådets prioritering om att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper har mot bakgrund av ovanstående konkretiserats i *fyra insatsområden*:

- Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor
- Förutsättningar för goda levnadsvanor
- Egenmakt, inflytande och delaktighet
- Trygga miljöer

Huvudsaklig *målgrupp* för insatserna är barn och unga och de närmaste runt barn och unga som skapar förutsättningarna för en bra start i livet.

Insatserna riktar sig till individer och grupper som lever i socioekonomisk utsatthet. Med socioekonomiskt utsatta områden avses områden där nettoinkomst, förvärvsarbete, gymnasiebehörighet och utbildningsnivå ligger på nivåer under genomsnittet för landet, samt där arbetslöshet, ekonomiskt bistånd och sjukdagar ligger på nivåer över genomsnittet för landet. I vissa av dessa områden finns en förhöjd risk för kriminalitet och att barn och unga ansluter sig till kriminella miljöer.

Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål

Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor

Syftet med insatsområdet är att alla barn ska ha grundläggande förutsättningar att utifrån sina villkor utveckla kognitiva, emotionella, sociala och fysiska förmågor vilket ger dem en bra start i livet.

En god och jämlik hälsa uppnås genom att länets invånares egna möjligheter att agera och generera resurser stärks. Det innebär att länets aktörer kompletterar och adderar resurser när de egna inte räcker till. Länets insatser är anpassade och utformade så att de motsvarar befolkningens behov. Goda livsvillkor för länets befolkning bidrar till både hälsa och trygghet. Ojämlighet i hälsa uppkommer genom systematiska ojämlikheter i resurser och handlingsutrymme mellan olika grupper i samhället. Exempel på resurser är goda uppväxtvillkor, en bra utbildning och en god inkomst. En mer jämlik hälsa kräver en mer jämlik tillgång till dessa resurser, vilket i sin tur kräver samordnade insatser från många samhällssektorer. Ojämlighet i livsvillkor och möjligheter mellan olika familjer bidrar till att barn har skilda förutsättningar att utvecklas under det tidiga livet. För att åstadkomma en god och jämlik hälsa behöver vi tillsammans skapa, stötta och stärka en god start i livet och jämlika uppväxtvillkor.

Förutsättningar för goda levnadsvanor

Syftet med insatsområdet är att ge invånarna i Uppsala län goda möjligheter att göra hälsosamma val då det finns god tillgång till hälsofrämjande produkter, miljöer och aktiviteter.

Levnadsvanor är ett centralt område för att uppnå hälsa och där det finns skillnader mellan olika socioekonomiska grupper. För att minska insjuknandet i våra vanligaste folksjukdomar går arbetet ut på att främja fysisk aktivitet, goda matvanor och sömn, samt att begränsa tillgängligheten och användandet av hälsoskadliga produkter som alkohol, narkotika, doping, tobak, läkemedel och spel om pengar. Det är också av betydelse att samhället stödjer individer när de vill göra en beteendeförändring men inte klarar det själva.

Egenmakt, inflytande och delaktighet

Syftet med insatsområdet är att alla barn och ungdomar i Uppsala län ska ha jämlika förutsättningar till egenmakt, att delta i demokratiska processer och i det civila samhället.

Alla länets invånare ska känna sig inkluderade i samhället. Individens och gruppernas möjlighet till egenmakt, inflytande och delaktighet påverkas av socioekonomiska faktorer som bland annat kan härledas till ojämlikhet, diskriminering och andra rättighetskränkningar.

Främjande insatser behövs men även insatser för att motverka faktorer som begränsar enskildas inflytande över sina liv och samhället i stort. Att kunna ta kontroll över sitt eget liv och känna tillit till andra människor och till offentliga verksamheter är viktigt i sig men är också något som kan påverka exempelvis rätten till hälsa och trygghet.

Det finns en risk att individer och grupper som upplever att de saknar inflytande över sina egna livsvillkor och utvecklingen av samhället i stort, hamnar i en känsla av utanförskap och maktlöshet. Rätten att få vara delaktig och utöva inflytande i sammanhang som är betydelsefulla för individens tillvaro och levnadsvillkor är grundlagsskyddad och bottenar i flera olika bestämmelser om mänskliga rättigheter. Genom en rättighetsbaserad metod värnar vi bland annat principer om inflytande och delaktighet.

Trygga miljöer

Syftet med insatsområdet är att invånare i Uppsala län ska uppleva att den miljö de vistas i är trygg.

För att uppnå en trygg miljö, och därmed bidra till att främja rätten till exempelvis trygghet och personlig säkerhet, krävs insatser som främjar goda livsvillkor, mellanmänsklig tillit, delaktighet, jämställdhet och jämlikhet, samt insatser som förebygger och motverkar brott. Dessa utgör samtliga delar i ett öppet och inkluderande samhälle med ett gott samhällsklimat. Genom ett kunskapsbaserat arbetssätt utgår vi ifrån en bild av nuläget och utvecklingen över tid, analyserar bakomliggande orsaker, involverar medborgare i arbetet, föreslår plats specifika åtgärder som också baseras på utvärderade och beprövade metoder, samt följer upp och utvärderar åtgärderna.

Prioritering – Mäns våld mot kvinnor

Det övergripande målet för den svenska jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Mäns våld mot kvinnor betraktas som den yttersta konsekvensen av ett samhälle som inte är jämställt. I regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är det övergripande målet ett jämställt samhälle och att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. I målet ingår även att män och kvinnor, flickor och pojkar ska ha samma rätt till och möjlighet till kroppslig integritet. Mäns våld mot kvinnor är ett paraplybegrepp och syftar på det våld som flickor och kvinnor är särskilt utsatta för och som minskar deras handlingsutrymme.

De våldsformer som avses är:

- Våld i nära relationer.

- Hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning.
- Prostitution och människohandel (med särskilt fokus på sexuella ändamål) samt sexualiserat våld oberoende av relation.

Arbetet mot mäns våld mot kvinnor handlar även om att motverka pojkars, mäns och hbtqi-personers utsatthet för våld, samt omfattar även kvinnors, flickors och hbtqi-personers utövande av våld. I arbetet mot mäns våld mot kvinnor finns således både utsatthet – och utövarperspektiv.

Viktiga perspektiv i arbetet mot mäns våld mot kvinnor

- Att våld ska förebyggas med fokus på våldsutövare och maskulinitetsnormer.
- Att större uppmärksamhet behöver läggas på unga kvinnors och flickors utsatthet för våld.
- Att flera livssituationer och omständigheter kan innebära särskild sårbarhet, såsom exempelvis ålder, funktionsvariationer, hedersnormer och sexuell läggning.
- Barnets bästa och barnets rättigheter. Barn som upplever eller bevittnar våld befinner sig i en mycket utsatt situation. Våld är en av de allvarligaste riskerna för barns hälsa och utveckling. Även ungdomar räknas som barn och kan utsättas för partnervåld på samma sätt som vuxna.

Rådets prioritering om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor har konkretiserats i *tre insatsområden*:

- Prostitution och människohandel (med särskilt fokus på sexuella ändamål)
- Hedersrelaterat våld och förtryck
- Kunskap om våld

För samverkansområdet mäns våld mot kvinnor utgörs målgruppen ytterst sett av alla medborgare, såväl barn som vuxna. Olika informationsinsatser kan bidra till en ökad kunskap och medvetenhet hos allmänheten, inte minst kring vilken hjälp som finns för den som är utsatt, eller för den som utsätter någon för våld. Insatserna bör dock primärt inriktas på de yrkesverksamma som möter de som är eller kan vara utsatta. Insatser bör även inriktas till yrkesverksamma som möter de som utövar våld. För att stärka de yrkesverksamma i sin roll behövs ökad kunskap och medvetenhet om mäns våld mot kvinnor samt en ökad beredskap att ge stöd och hjälp.

Beskrivning av insatsområden och tillhörande mål

Hedersrelaterat våld och förtryck

Syftet med insatsområdet är att länets aktörer gemensamt ska motverka hedersrelaterat våld och förtryck bland annat genom kunskapshöjande insatser, förebyggande arbete och stärkt samverkan.

Hedersrelaterat våld och förtryck är kopplat till hedersnormer som bygger på starka patriarkala eller heteronormativa föreställningar. De patriarkala föreställningarna tar sig

uttryck i kontroll av flickor och kvinnor som sträcker sig från begränsningar i vardagen rörande klädsel, umgänge och rörelsefrihet till begränsningar i val av utbildning, arbete, äktenskap och äktenskapsskillnad. I sin mest extrema form kan hedersnormerna leda till allvarlig brottslighet såsom t.ex. hot om våld och våld, inklusive dödligt våld. För de individer som försöker trotsa kontrollen kan följderna bli allvarliga. Det hedersrelaterade våldets kollektiva karaktär gör att gränserna mellan offer och förövare blir otydliga. De som medverkar till förtrycket kan själva vara utsatta. Det kan till exempel vara mödrar och unga män som känner sig pressade att sätta familjen före individen.

Prostitution och människohandel (med fokus på sexuella ändamål)

Syftet med insatsområdet är att länets aktörer gemensamt ska verka för att kunskapen om prostitution och människohandel ökar i länet samt att fler ärenden rörande sexköp och människohandel för sexuella ändamål rapporteras, anmäls och lagförs.

Att handla med människor är en av de allvarligaste formerna av organiserad brottslighet och innebär ett cyniskt utnyttjande av andra människor. Människohandel kränker den drabbades rätt att få bestämma över sitt liv och sin kropp. Ett stort antal människor i världen, främst kvinnor och barn, är utsatta för människohandel varje år och majoriteten av dessa utnyttjas sexuellt. Förutom prostitution och andra former av sexuellt utnyttjande utsätts många av människohandelns offer för tvångsarbete, slaveri, organ-handel eller andra former av utnyttjanden.

Det finns ett tydligt samband mellan prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Det som primärt upprätthåller såväl människohandeln för sexuella ändamål som prostitutionen är efterfrågan.

Kunskap om våld

Syftet med insatsområdet är att länets aktörer gemensamt ska verka för att höja kunskapen om mäns våld mot kvinnor.

Berörda aktörer ska ha bästa möjliga kunskap om att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för att kunna utforma och bedriva ett verkningsfullt arbete.

Genom kompetenshöjande insatser, forum för dialog och samverkan kan vi öka länets kunskaper om mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel.

Genomförande och uppföljning

Parterna har åtagit sig att identifiera gemensamma aktiviteter för genomförande av denna samverkansplan, se bilaga 1. Gemensamma pågående aktiviteter.

Arbetet med gemensamma aktiviteter följs upp och presenteras för Råd för social hållbarhet årligen. I samband med uppföljningen ska rådet ta ställning till om arbetet med respektive aktivitet ska fortsätta. Rådet tar löpande ställning till om nya aktiviteter ska påbörjas.

Överblick: Gemensamma pågående aktiviteter inom Råd för social hållbarhet

Prioritering: Hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper			
Insatsområde	Gemensam aktivitet	Samordnande aktör	Deltagande aktörer
Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor	Skapa en läns-gemensam plattform för statistik, analys, kunskap och kommunikation Suicidpreventiva utbildningar för rådets aktörers professioner som möter suicidnära personer	Region Uppsala/ Länsstyrelsen Region Uppsala	Migrationsverket, Håbo kn Polismyndigheten, Uppsala universitet, Uppsala kn, Knivsta kn, Enköpings kn, Tierps kn, Håbo kn
Förutsättningar för goda levnadsvanor			
Egenmakt inflytande och delaktighet			
Trygga miljöer	Våldsförebyggande arbete i skola med fokus på skadliga och begränsande normer för maskulinitet riktat till skolor i socioekonomisk utsatta områden Utveckla den lokala och regionala lägesbilden – för en ökad trygghet	Länsstyrelsen Länsstyrelsen	Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kn, Tierps kn, Håbo kn Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kn, Enköpings kn, Tierps kn, Håbo kn, Älvkarleby kn
Prioritering: Mäns våld mot kvinnor			
Insatsområde	Gemensam aktivitet	Samordnande aktör	Deltagande aktörer
Prostitution och människohandel för sexuella ändamål	Stärka det gemensamma arbetet i länet mot prostitution och människohandel genom regionkoordinatorer	Länsstyrelsen	Länsstyrelsen, Region Uppsala, Polismyndigheten, Östhammars kn, Tierps kn, Älvkarleby kn, Heby kn, Enköpings kn, Håbo kn, Knivsta kn, Uppsala kn,
Hedersrelaterat våld och förtryck	Stärka strategisk och operativ samverkan genom Resursteam mot hedersrelaterat våld och förtryck	Länsstyrelsen/Uppsala kommun	Uppsala kn, Håbo kn, Älvkarleby kn, Östhammars kn, Enköpings kn, Kriminalvården, Polismyndigheten, Region Uppsala, Försäkringskassan
Kunskap om våld	Sprida Webbkurs om våld hos rådets aktörer och i länet	Länsstyrelsen/NCK	Samtliga

Pågående gemensamma aktiviteter

Aktivitet 1

Skapa en länsgemensam plattform för statistik, analys, kunskap och kommunikation

Insatsområde: Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor

Beskrivning av aktivitet

Insatsen handlar om att skapa en länsgemensam plattform i form av aktuell och tillgänglig statistik, analys, kunskap och kommunikation.

Syftet: Att stödja och ge verktyg för arbete inom prioriteringen att främja hälsa, trygghet och goda livsvillkor för socioekonomiskt utsatta områden och grupper.

Önskat framtidstillstånd: Rådets aktörer ska ha fått kompetensutvecklande insatser var aktuell statistik finns att tillgå, verktyg och metoder för att genomföra analyser, samt tillgång till kunskapsinhämtning och forum/nätverk, samt verktyg till att kommunicera arbetet med insatserna. Region Uppsala och Länsstyrelsen i Uppsala län ska vara ledande aktörer i arbetet med social hållbarhet och erbjuda ovanämnda stöd till länets kommuner, organisationer, myndigheter och civilsamhälle.

Aktiviteter: Rådets aktörer ska genom plattformen ges verktyg i form av kompetensutvecklande insatser för att tillgodogöra sig tillgänglig och aktuell statistik, analys, aktuell kunskap och kommunikation.

Förväntat resultat: Rådets aktörer ska i sitt genomförande av de tre nedanstående insatserna ha fått stöd och verktyg gällande statistik, analys, kunskap och kommunikation

Samordnande aktörer

Region Uppsala och Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Migrationsverket, Håbo kommun

Bevakar arbetet

Polismyndigheten, Kriminalvården, NCK, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Uppsala kommun, Knivsta kommun, Enköpings kommun, Heby kommun, Älvkarleby kommun och Tierps kommun.

Aktivitet 2

Genomföra gemensamma utbildningar för rådets aktörers professioner som möter suicidnära personer

Insatsområde: Kompensatoriska insatser för goda och jämlika livsvillkor

Beskrivning av aktivitet

Kompetenshöjande insatser till yrkesgrupper som i sin roll träffar personer som kan utgöra riskgrupper för suicid. Öka yrkesgruppers suicidpreventiva kunskaper när det gäller att känna igen

tecken på ökad suicidrisk och avgöra vilka åtgärder som kan sättas in för att förhindra att någon tar sitt liv.

Syfte: Att genom suicidpreventiva insatser för professioner som jobbar gentemot socioekonomiskt utsatta områden, ge verktyg och kunskap om hur suicid kan förebyggas.

Önskat framtidstillstånd: Ingen person ska behöva hamna i en sådan utsatt situation att suicid upplevs som den enda utvägen (framtidstillståndet är baserat på det nationella handlingsprogrammet för suicid).

Aktiviteter: Aktiviteter som ska genomföras är kompetensutvecklande insatser (första hjälpen psykisk hälsa samt Psyk-E bas suicid) för professioner som möter riskgrupper i socioekonomiskt utsatta områden.

Förväntat resultat efter 2021: Minst 80% av all yrkesprofession, inom respektive aktör, som möter riskgrupper för suicid ska ha genomgått någon av de ovannämnda kompetensutvecklande insatserna.

Samordnande aktör

Region Uppsala

Deltagande aktörer

Polismyndigheten, Uppsala universitet, Uppsala kommun, Knivsta kommun, Enköpings kommun, Tierps kommun och Håbo kommun.

Bevakar arbetet

Länsstyrelsen, Kriminalvården, NCK, Arbetsförmedlingen, Heby kommun, Älvkarleby kommun.

Aktivitet 3

Våldsförebyggande arbete i skola med fokus på skadliga och begränsande normer för maskulinitet riktat till skolor i socioekonomiskt utsatta områden

Insatsområde: Trygga miljöer

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten handlar om att stärka länets våldsförebyggande samverkan i skolor med ett särskilt fokus på skadliga och begränsande normer för maskulinitet. Samverkan sker bland annat genom en referensgrupp som sammankallas av länsstyrelsen.

Syfte: Den regionala samverkan ska vidgas och stärkas i syfte att förebygga och stävja våld genom att motverka skadliga och begränsande normer för maskulinitet.

Önskat framtidstillstånd: Att Uppsala län, i enlighet med regeringens strategi, har ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld där fokus är proaktivt arbete mot våldets orsaker. Minskad förekomst av våld i skolan, på andra arenor och att länets våldsförebyggande arbete genomsyras av jämställdhet och jämlikhet.

Aktiviteter: Länsstyrelsen bjuder in till forum för samverkan och erbjuder möjligheter till erfarenhetsutbyte och stöd.

Förväntat resultat 2021: Den regionala samverkan har stärkts och rådets medlemmar arbetar på ett kontinuerligt, likvärdigt och jämlikt sätt med våldsförebyggande arbete i och gentemot skolan.

Samordnande aktör

Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kommun, Tierps kommun och Håbo kommun.

Bevakar arbetet

Region Uppsala, NCK, Försäkringskassan, Uppsala kommun, Enköpings kommun, Älvkarleby kommun.

Aktivitet 4

Utveckla den lokala och regionala lägesbilden – för en ökad trygghet

Insatsområde: Trygga miljöer

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten handlar om att stärka systematiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

- Utveckla det systematiska och kunskapsbaserade arbetet med att ta fram lokala och regionala lägesbilder gällande trygghet.

Utbilda, skapa ett processtöd och utveckla ett systematiskt brottsförebyggande arbete kring lokala lägesbilder.

Syfte: Berörda rådsaktörer ska utveckla det lokala och regionala arbetet med strukturerade lägesbilder för ökad trygghet.

Önskat framtidstillstånd: Rådets aktörer genomför regelbundna kartläggningar, arbetar proaktivt med insatser som ökar befolkningens trygghet och är ett samhälle fritt från brott. Oavsett aktörs storlek och resurskapacitet ska verktyg finnas på lokal och regional nivå för systematisk kartläggning och analys. Ett jämlikt och likvärdigt kunskapsbaserat lägesbilsarbete ska ligga till grund för analyser, insatser, samverkansöverenskommelser och medborgarlöften.

Aktiviteter: Kompetensutvecklande insatser och forum för samverkan erbjuds rådets aktörer för att kunna utveckla och stärka det kunskapsbaserade lägesbilsarbetet för trygghet.

Förväntat resultat 2021: Det finns ett jämlikt, strukturerat och kunskapsbaserat lägesbilsarbete i Uppsala län. Alla berörda aktörer arbetar i samverkan, samlar in relevant information, analyserar och sätter in proaktiva insatser för ökad trygghet.

Samordnande aktör

Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Polismyndigheten, Uppsala universitet, Knivsta kommun, Enköpings kommun, Tierps kommun, Håbo kommun, Älvkarleby kommun.

Bevakar arbetet

Region Uppsala, Kriminalvården, Uppsala universitet, NCK, Försäkringskassan, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Uppsala kommun, Heby kommun, Älvkarleby kommun.

Aktivitet 5

Regionkoordinatorer

Insatsområde: Prostitution och människohandel (med särskilt fokus på sexuella ändamål)

Beskrivning av aktivitet

Regionkoordinatorer har tillsats för Polisregion Mitt (Uppsala, Gävleborg och Västmanlands län).

För arbetet finns en styrgrupp bestående av regionkoordinatorerna och representanter från Åklagarkammaren i Västerås, Migrationsverket region Nord, Polismyndigheten (gruppen för gränsöverskridande internationell grov organiserad brottslighet, GIGOB) samt utvecklingsledare från de tre länsstyrelserna.

Aktiviteter: Operativa insatsveckor, utbildningsinsatser, kommunbesök, uppsökande verksamhet och insatser för att öka medvetenheten hos allmänheten

Syfte: Att förebygga och motverka prostitution och människohandel i Uppsala län.

Önskat framtidstillstånd: Att prostitution och människohandel har minskat i Uppsala län.

Förväntat resultat: Ett proaktivt och förebyggande arbete mot prostitution och människohandel gör att fler fall kan upptäckas och att problematiken minskar även på lång sikt.

Samordnande aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län, Uppsala kommun (Nexus).

Deltagande aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län, Region Uppsala, Östhammars kommun, Tierps kommun, Älvkarleby kommun, Heby kommun, Enköpings kommun, Håbo kommun, Knivsta kommun, Uppsala kommun, Polismyndigheten.

Aktivitet 6

Resursteam mot hedersrelaterat våld och förtryck

Insatsområde: Hedersrelaterat våld och förtryck

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten handlar om att stärka länets samverkan mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Syfte: Att motverka hedersrelaterat våld och förtryck genom ökad strategisk och operativ samverkan mellan nyckelaktörer i länet.

Önskat framtidstillstånd: Att relevanta aktörer i Uppsala län har ett effektivt gemensamt arbete för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck inklusive barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning.

Aktiviteter: Informationskampanjer och andra kunskapshöjande aktiviteter. Resursteamet sammankallas av länsstyrelsen fyra gånger per år.

Förväntat resultat: Stärkt samverkan i länet och bland rådets aktörer i syfte att upptäcka och förhindra hedersrelaterat våld och förtryck.

Samordnande aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län och Uppsala kommun

Deltagande aktörer

Uppsala kommun, Håbo kommun, Älvkarleby kommun, Östhammars kommun, Enköpings kommun, Kriminalvården, Polismyndigheten, Region Uppsala, Försäkringskassan.

Aktivitet 7

Webkurs om våld

Insatsområde: Kunskap om våld

Beskrivning av aktivitet

Som en del av ett regeringsuppdrag har Länsstyrelserna, Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) och Socialstyrelsen utvecklat en webbkurs som ger grundläggande kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Syftet var att ta fram en webbaserad basutbildning till stöd för kommunernas kompetensutveckling inom området våld i nära relationer, men redan från början utformades kursen för att kunna användas även av andra som behöver grundläggande kunskaper om våld (<https://webbkursomvald.se>).

Exempel på innehåll:

- Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt kännedom om vad särskild sårbarhet kan innebära
- Våldets omfattning och bakomliggande orsaker
- Våldets uttrycksformer, mekanismer och konsekvenser för den som utsätts och för barn som lever med våld
- Samhällets ansvar med fokus på att ställa frågan om våld.

Syfte: Syftet med aktiviteten är att sprida kunskap om våld i länet och hos rådets aktörer.

Önskat framtidstillstånd: Att Uppsala län och rådets aktörer har en hög grundläggande kunskap för att kunna förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Aktiviteter: Att sprida Webbkurs om våld i länet samt att rådets aktörer sprider webbkursen inom sina respektive verksamheter.

Förväntat resultat: Goda kunskaper om våld i Uppsala län och hos rådets aktörer.

Samordnande aktörer

NCK och Länsstyrelsen i Uppsala län

Deltagande aktörer

Samtliga

Styrdokument och källor till grund för arbetet

- Regional utvecklingsstrategi och Agenda 2030-strategi för Uppsala län 2021–2024
- Regional strategi för jämställdhet 2018–2022
- Tillsammans mot brott – ett nationellt brottsförebyggande program
- En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken samt spel om pengar 2022–2025
- Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor
- Regeringens handlingsplan mot prostitution och människohandel
- Regeringens åtgärds paket för att intensifiera arbetet mot mäns våld mot kvinnor
- Nulägesanalys RUS
- Liv och hälsa ung
- Regiondatabasen, Supercross

SAMMANSTÄLLNING verksamhetsåret 2021

Hälsoäventyret i Östhammar

Innehållsförteckning

Om Hälsoäventyret.....	2
Uppdraget	2
Pandemins påverkan på verksamhetsåret 2021	2
Produktion och måluppfyllelse.....	3
Kvalitetssäkring.....	3
Vad tycker elever och lärare om klassbesöket och undervisningen?.....	4
Elever.....	4
Lärare	4
Hälsoäventyrets länsövergripande satsningar 2021 – 2022	5
Avslutande ord.....	5
Bilaga: Utfall ekonomi 2021	6

Om Hälsoäventyret

Hälsoäventyret har sedan år 2010 erbjudit hälsoundervisning till skolklasser i årskurs 2, 4, 6, 7 och 9 tack vare samverkansavtal mellan Östhammars kommun och Region Uppsala. Undervisningen bygger på faktakunskap inom områdena som handlar om människokroppen, sömn, stress, tobak, alkohol, kärlek, sexualitet och den egna identiteten. Syftet med undervisningen är att med pedagogiska metoder få elever att förstå sambanden mellan kropp, hälsa, levnadsvanor och miljö samt stödja kunskapsutvecklingen av hälsofrämjande levnadsvanor. Rekvisita och experiment används för att förtydliga hälsobudskapet. Genom olika pedagogiska metoder bearbetas värderingar och attityder för att ge en ökad insikt och förståelse.

Uppdraget

Uppdraget är att erbjuda hälsoundervisning till samtliga skolklasser i årskurs 2, 4, 6, 7 och 9 i Östhammar kommun under ett läsår samt samverka och vara en del av kommunens hälsofrämjande och förebyggande arbetet för kommunens unga.

Pandemins påverkan på verksamhetsåret 2021

Under pandemin har Hälsoäventyrets ambition varit att fortsätta erbjuda hälsoundervisning till skolklasser i kommunen i den mån det har varit möjligt. Anledningen till detta var signaler som att unga mår sämre både fysiskt och psykiskt till följd av oro och social isolering. Inom Region Uppsala fattades den 16 mars 2020 ett direktörsbeslut om att Hälsoäventyret skulle fortsätta enligt grunduppdraget med hälsoundervisning till grundskolans elever, i linje med de nationella restriktionerna för skolan.

Beslutet omprövades den 25 november 2020 i och med att smittspridningen av Coronaviruset ökat i samhället och strängare restriktioner tillkommit. Samma beslut kvarstod återigen med hänsyn taget till ungas fysiska och psykiska hälsa samt att fritidsaktiviteter, badhus, museer och andra verksamheter stängdes eller begränsades kraftigt samtidigt som skolorna hölls öppna.

Den 18 december 2020 skärptes de nationella föreskrifter och allmänna råd inom ramen för pandemin vilket innebar att all verksamhet som inte var nödvändig att bedriva skulle hållas stängd. Förbudet mot allmänna sammankomster med fler än åtta personer gällde dock inte grundskolor och förskolor. I enlighet med tidigare förvaltningsbeslut rekommenderades att Hälsoäventyret skulle fortsätta erbjuda hälsoundervisning till länets elever så länge skolorna hölls öppna.

På grund av den ökande smittspridningen, svårigheter att boka gruppresor samt hög sjukfrånvaro på skolorna beslutade kommunen (Sektor Bildnings ledningsgrupp) att samtliga resor av icke nödvändig karaktär för grundskolan skulle ställas in fram till 15 april 2021. Beslutet innebar att inga klasser kunde besöka Hälsoäventyret under denna period.

Produktion och måluppfyllelse

För att kunna få en rättvis bild av produktionen för år 2021 har både läsåret 2020/2021 och 2021/2022 inkluderats i nedanstående tabell.

Program	Läsår 2020/2021		Antal elever	Program	Läsår 2021/2022		Antal elever
	Ht-20	Vt-21			Ht-21	Vt-22 (t o m mars)	
Kroppen	12		241	Kroppen	12		235
Sömn/Stress				Sömn/Stress		3	62
Tobak 1	10		185	Tobak 1	10		182
Tobak 2				Tobak 2		7	133
Alkohol		4	80	Alkohol		6	107
Kärlek	2	4	103	Kärlek	3	5	128
				Grundsärskola	1		4
Summa:	24	8		Summa:	26	21	
TOTALT:	32		609	TOTALT	47* (t o m mars)		847

Under läsåret 2020/2021 har 32 skolklasser fått undervisning, vilket motsvarar ca 50% av måluppfyllelsen. Samtliga skolor har erbjudits undervisning men på grund av pandemin har detta inte varit möjligt.

Under läsåret 2021/2022 kommer med största sannolikhet 100% måluppfyllelse att uppnås. De skolklasser som inte kunde få undervisning i januari, februari och mars detta år har erbjudits att få undervisning under april och maj månad. Majoriteten av skolklasserna är inbokade för undervisning.

Kvalitetssäkring

För att unga ska få den bästa möjliga undervisningen på Hälsoäventyret är det viktigt att verksamheten kvalitetssäkras. I kvalitetssäkringen ingår rutiner som syftar till att säkra och förbättra verksamhetens kvalitet, nu och i framtiden. Verksamheten kvalitetssäkras löpande genom uppföljningar såsom enkäter, intervjuer och auskultationer. Sedan starten har samtliga skolklasser som besökt Hälsoäventyret följts upp; antingen genom en enkät eller i en fri form där eleverna själva får rita och skriva om sina upplevelser av besöket. Analysen av enkäter, teckningar och brev är en god indikator på hur verksamhetens upplägg ser ut utifrån ungas perspektiv. Det fungerar även som stöd för utvecklingen av nya idéer till de olika programmen och verksamheten i stort. Ytterligare sätt att kvalitetssäkra verksamheten är att undervisningen sker på liknande sätt på samtliga hälsoäventyr i länet. Målet är att oavsett vilket Hälsoäventyr en elev besöker, ska upplevelsen, informationen och bemötandet vara densamma. Mellan de olika Hälsoäventyret finns en uttalad strategi, gemensam värdegrund och kontinuerlig kommunikation och dialog. Undervisningen kan variera beroende på lokala behov men med en ambition att alltid ha hög kvalitet vid samtliga elevmöten.

Vad tycker elever och lärare om klassbesöket och undervisningen?

Efter att ett läsår har passerat sammanställs resultatet vad elever och lärare tycker om undervisningen. Information om vilka teman, klasser och elevernas svar skickas till rektorerna på respektive skola. Här nedan finns en sammanställning som avser elevernas svar från läsåret 2020/2021. En sammanställning för detta läsår skickas ut i juni 2022.

Elever

Vad tycker du om besöket på Hälsoäventyret?	96% av eleverna svarar att det var "bra eller mycket bra"
Vad tycker du om personalens bemötande och insats?	99% tycker att det var "bra eller mycket bra"
Lärde du dig något nytt på Hälsoäventyret?	82% lärde sig något nytt

Om kroppen "Vi lärde oss om hjärtat, hjärnan, skelettet, sömn och mat" Elev, åk 2	Tema Tobak "Jag tyckte allt var kul! Men det bästa var nog att få lära sig massa nytt!" Elev, åk 6	Tema Tobak "Man lärde sig mycket om vad tobaken gör mot världen och sig själv" Elev, åk 6	Tema alkohol "Att vi fick lära oss vad alkoholen gör mot oss och vår hjärna" Elev, åk 7
Tema alkohol "Jag tycker att de förklarade bra och får snabbt en relation med klassen" Elev, åk 7	Tema kärlek "Trygga undervisare med bra kunskap" Elev, åk 9	Tema kärlek "Väldigt lärorikt på ett roligt sätt" Elev, åk 9	

Lärare

"Barnen i min klass och jag som lärare uppskattar besöket hos er väldigt mycket. Nu är barnen förväntansfulla på att jobba vidare med tema kroppen. Tack!"

"Bra på att anpassa programmet efter barnens behov"

"Mycket pedagogiska, lugna och motiverande. Vi kommer gärna tillbaka!"

"Det var bra att undervisningsrummet var avskalade och att "Aulan" hade många olika aktiviteter som lockade till sig barnens nyfikenhet"

"Avslappnat och lättsamt. Mycket trevligt bemötande mot oss alla. Välkommande!"

Hälsoäventyrets länsövergripande satsningar år 2021 - 2022

Hälsoäventyret bedriver ett utvecklingsarbete inom ramarna för satsningen inom suicidprevention som heter **Livsviktiga samtal – för och tillsammans med unga i Uppsala län**. Med syfte att utrusta unga med verktyg i att hantera livet – i både dess dalar och toppar. Detta arbete vilar helt i ungdomarnas reflektioner om hur ett tonårsliv ter sig och i inledningsfasen av arbetet möter vi ungdomar i olika delar av länet i dialogform. Ungdomarnas reflektioner kommer att utgöra grunden till en teaterföreställning. Slutprodukten ska bli ett digitalt metodstöd bestående av filmer, handledningsmaterial för efterföljande reflektion i grupp samt föräldrastödsmaterial.

Vidare har Hälsoäventyret, på uppdrag av Länsstyrelsen, ett pågående utvecklingsarbete kopplat till våldsprevention. Även här har fokusgruppsintervjuer med ungdomar legat till grund till ett inspirationsmaterial inom ramen för **våldsförebyggande arbete på skola**. Utgångspunkt i arbetet är Jämställdhetsmyndighetens handbok **Inget att vänta på**.

Vidare har länets skolor informerats om vilket metodstöd som finns för att kunna arbeta för **en tobaksfri skoltid**. Under våren genomfördes en tävling som alla skolor i länet erbjöds att delta i. Tävlingen var och är en del av en samlad strategi för att stärka ungas hälsa, arrangerad av länsstyrelsen tillsammans med Hälsoäventyret. Syftet med **tävlingen "Figge mot barnarbete"** var att öka kunskapen kring barnarbete inom tobaksindustrin och barns rättigheter kopplat till barnkonventionen samt de globala hållbarhetsmålen. Elever i årskurs 6 - 9 skapade affischer kopplade till barns rättigheter och till barnarbete på tobaksplantager. På Tobaksfria dagen den 31 maj, presenterades vinnarna av en jury bestående av landshövding Göran Enander, regionråd Malena Ranch, ordförande i regionala nätverket för Tobacco Endgame - Rökfritt Sverige 2025 Margareta Pantzar samt Hälsoäventyrets ungdomsråd med elever i årskurs 6 - 9.

Avslutande ord

Trots pandemin så har responsen från eleverna och skolpersonal som besökt Hälsoäventyret varit positiv. Eleverna har uppskattat att få komma. Det har varit en prövningens tid för alla under pandemin och vi vet att den psykiska ohälsan hos unga kopplat till oro och social isolering har ökat. Det har känts extra värdefullt att kunna erbjuda hälsofrämjande reflektioner på gruppnivå. Under 2022 fortsätter arbetet med att skapa metodstöd inom ramen för psykisk hälsa för unga genom projektet Livsviktiga samtal.

Givetvis har pandemin även påverkat möjligheten till samverkan och möten mellan organisationsgränserna men i takt med återgång till en vardag kommer även samverkansmöjligheterna att öka. Hälsoäventyret är stolta över att vara en pusselbit i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för Östhammars kommuns unga. Att stärka barn och ungdomars hälsa är den röda tråden som genomsyrar verksamhetens olika utvecklingsområden.

Utfall ekonomi 2021

	Anslag	Utfall	Kommentar
Region Uppsala	434 000	434 000	
Östhammars kommun (vt-21)	212 500	210 750	Avskrivning datorkostnad: 1 750:- /halvår. Betalat 19 250: - (2016 - vt 21) för dator (faktisk kostnad 11 000:-)
Östhammars kommun (ht-21)	212 500	212 500	Ingen avskrivning på datorkostnad
Personalknutna statsbidrag		983	
	859 000	858 233	
		Kostnader	Kommentar
Lönekostnader		565 626	2 halvtidstjänster
Utbildning		2 556	
Lokalhyra (inkl. el)		279 090	
Reparationer och underhåll inkl. material		3 628	
Lokalvård		4 588	Kostnaden lägre pga. pandemin
Förbrukningsinventarier IT		0	
Förbrukningsmaterial		6 832	
Kontorsmaterial		4 263	
Frukt till klasbesök		3 720	
Marknadsföring, utbildningsmaterial		2 553	
Övrigt (telefonabonnemang, litteratur mm)		9 610	
SUMMA:		882 466	
		-24 233	

HÄLSOÄVENTYRET

Fabriksgatan 7
Östhammar

0173 - 88188

e-post: halsoaeventyret@regionuppsala.se

INBJUDAN TILL TJÄNSTEMÄN OCH POLITIKER

Invigning av Mineralens förskola

Hej och välkomna till Öppet Hus i samband med invigningen av Mineralens förskola i Österbybruk.

Vi erbjuder er möjligheten att besöka våra nya fina lokaler och förskolans gård.

Barn och vårdnadshavare är inbjudna till Öppet Hus samt att medverka vid invigningen.

Program:

Kl. 11.00 Josefine Nilsson ordförande i Barn-och utbildningsnämnden inviger förskolan genom att tillsammans med barnen klippa bandet.

Kl.11.30 Vi bjuder på kaffe, saft och tårta.

Kl.12.00 Guidad rundvandring i förskolans lokaler.

Tid och plats: Måndagen den 15 augusti kl.11.00-13.00

Mineralens förskola Granitvägen 8, Österbybruk

Välkomna!

Rektor Camilla Lindström camilla.lindstrom@osthammar.se

Verksamhetschef Anne Lee Larsson annelee.larsson@osthammar.se

Bitr. Verksamhetschef Angelica Evertsson angelica.evertsson@osthammar.se